

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี¹

ร้อยตำรวจเอก ณ์ฐพล บุญวิจิตร²

จากการศึกษาเกี่ยวกับการสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี กฎหมายไทย และวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่า ปัญหาการกระทำความผิดของผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีส่วนใหญ่เกิดจากสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ทำให้เกิดการกระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎหมาย เนื่องจากอยู่ในวัยศึกษาคะนอง ขาดการคิดทบทวน ไตร่ตรองให้ถี่ถี่ถ้วน กฎหมายจึงเข้ามาคุ้มครองสิทธิ โดยกำหนดให้มีทีมสหวิชาชีพ อันได้แก่ นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กไว้วางใจ และพนักงานอัยการซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์เข้าไปมีส่วนร่วมในการถามปากคำเด็ก เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิดแล้ว กฎหมายกำหนดให้พนักงานสอบสวนต้องแจ้งการจับกุม ไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ รวมถึงบิดาหรือมารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยโดยไม่ชักช้าหลังทำการจับกุม และต้องสอบปากคำเด็กให้เสร็จภายในเวลา 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน หลังจากสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วจะต้องส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจต่อไป

การสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี พยานหรือผู้เสียหายเด็กนั้น บุคคลเหล่านี้มีวุฒิภาวะรวมทั้งประสบการณ์ที่ต่ำกว่าผู้ใหญ่ การสอบสวนด้วยวิธีปกติ อาจทำให้ไม่สามารถได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและครบถ้วนได้ เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น บรรยากาศในการสอบสวนที่ไม่เหมาะสม ทำให้เด็กตื่นกลัวการสอบสวนจนไม่กล้าให้ข้อเท็จจริงที่เป็นความจริง หรือสาเหตุต่าง ๆ หรือเด็กไม่เข้าใจคำถามของพนักงานสอบสวน หรือพนักงานสอบสวนเองก็ไม่เข้าใจคำตอบของเด็ก และไม่รู้จักวิธีการสื่อให้เด็กเข้าใจคำถาม รวมทั้งปัญหาอื่นๆ อีกมากมายที่ทำให้เด็กอาจให้ข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน ประกอบกับกระบวนการสอบสวนในคดีอาญาที่มุ่งเน้นพิสูจน์ความจริงในคดี อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจของเด็ก โดยเฉพาะความผิดเกี่ยวกับเพศที่เด็กเป็นผู้เสียหาย ดังนั้น การสอบสวนพยานหรือผู้เสียหายที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี กฎหมายจึงกำหนด “แบบ” การสอบสวนไว้เป็นพิเศษ แตกต่างจากการสอบสวนบุคคลธรรมดา การดำเนินคดีอาญาเด็กและเยาวชนต้องใช้ความระมัดระวังและรอบคอบเป็นอย่างยิ่ง

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี และคณะกรรมการสอบ คือ ศาสตราจารย์ พิเศษ ปัญญา สุทธิบดี และรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของเด็กมีเป้าหมายสำคัญ คือ การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนให้สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก จึงมิได้มุ่งเน้นที่การลงโทษแต่เน้นที่การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูมากกว่า กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กจึงมีลักษณะเฉพาะและเหมาะสมต่อพัฒนาการของเด็กและเยาวชน ดังนั้น กระบวนการยุติธรรมของเด็กแต่ละประเทศถูกออกแบบเพื่อเป้าหมายสำคัญตามบริบทของแต่ละประเทศนั่นเอง ปัจจุบันกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ได้แก่ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 ทวิ ซึ่งเมื่อทำการศึกษาแล้วจะเห็นได้ว่า มาตรา 133 ทวิ ยังไม่สามารถทำให้เด็กได้รับความคุ้มครอง และเป็นกระบวนการยุติธรรมที่ซ้ำเติมความรู้สึกที่เจ็บปวดแก่จิตใจของเด็ก

จากการศึกษาทำให้ทราบว่า การสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ยังไม่ชัดเจน ไม่ครอบคลุม และไม่เหมาะสมด้วยกันหลายประการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาประเด็นปัญหาคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุก ซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีต้องร้องขอให้มีทีมสหวิชาชีพเข้าร่วมการสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 ทวิ ได้บัญญัติให้ การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ แต่คดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกกฎหมายกำหนดให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีต้องร้องขอให้มีทีมสหวิชาชีพก่อน พนักงานสอบสวนจึงจะจัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการสอบสวน จากการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกที่เด็กถูกจับกุมดำเนินคดีอาญาเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ คดียาเสพติด ไม่ว่าจะการมีไว้ในครอบครอง หรือครอบครองเพื่อเสพ หรือครอบครองเพื่อจำหน่ายก็ตามและคดีลักทรัพย์ ไม่ว่าจะเป็นการโจรกรรม ลักขโมยเล็ก ๆ น้อย ๆ จะเห็นได้ว่า ทั้งคดียาเสพติดและคดีลักทรัพย์เป็นคดีร้ายแรงและมีอัตราโทษสูง เมื่อเด็กได้รับการปล่อยตัวมาก็จะกลับมากระทำความผิดซ้ำอีกบ่อยครั้ง

ประเด็นปัญหาที่สองเกี่ยวกับกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอทีมสหวิชาชีพเข้าร่วมการสอบสวน มาตรา 133 ทวิ วรรคห้า ได้บัญญัติถึงข้อยกเว้นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอทีมสหวิชาชีพหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำพร้อมกันได้ ให้พนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กโดยมีบุคคลใดบุคคลหนึ่งอยู่ร่วมด้วยก็ได้

แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรบกวนคนอื่นไว้ในสำนวนการสอบสวน และมีให้ถือว่าการถามปากคำผู้เสียหาย หรือพยานซึ่งเป็นเด็กในกรณีดังกล่าวที่ได้กระทำไปแล้วไม่ชอบด้วยกฎหมาย จากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กฎหมายกำหนดทางออกหรือวิธีแก้ไขให้แก่พนักงานสอบสวนกรณีไม่อาจรอทีมสหวิชาชีพเข้าร่วม การสอบสวนพร้อมกันได้ทุกคน โดยให้บันทึกเหตุอันควรที่ไม่รอได้ไว้ในสำนวนการสอบสวน ในปัจจุบัน การทำงานของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนเด็กมีภาระหน้าที่หลายอย่าง ทั้งเป็นผู้สอบสวน ผู้ประสานงานกับสหวิชาชีพ และรวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐานต่าง ๆ ส่งฟ้องแก่พนักงานอัยการ ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งเป็นเวลาที่น้อยและกระชั้นชิดมากที่สุดที่ต้องทำงานให้ครบถ้วน ตามกระบวนการของกฎหมายประกอบกับการคุ้มครองสิทธิเด็กไปด้วยในเวลาเดียวกัน ดังนั้น ด้วยเหตุที่ จำนวนทีมสหวิชาชีพมีจำนวนน้อยประกอบกับกฎหมายกำหนดทีมสหวิชาชีพไม่ครอบคลุมถึงบุคคลใน สถานศึกษา ซึ่งได้แก่ คุณครู อาจารย์ที่สอนเด็กและใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุดรองจากสถาบันครอบครัว ย่อมทำให้พนักงานสอบสวนทำงานได้ยากลำบาก ไม่สะดวกคล่องตัว และได้ข้อเท็จจริงที่ไม่ครบถ้วน ถูกต้อง

ประเด็นปัญหาที่สามเกี่ยวกับบุคคลที่เด็กร้องขอให้เข้าร่วมการสอบสวน การถามปากคำผู้เสียหาย หรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการ ร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น โดยกฎหมายมิได้กำหนดนิยามคำว่า “บุคคลที่เด็กร้องขอ” ไว้ว่าเป็น บุคคลใด ทำให้เด็กอาจร้องขอให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองของเด็กเข้าร่วมในการ สอบปากคำ เช่น เพื่อนสนิท คนรัก ญาติพี่น้อง เพราะไม่อยากให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองรับรู้ถึง เหตุการณ์การกระทำที่เกิดขึ้น ด้วยเหตุที่กลัวโดนตำหนิติเตียน หรือถูกลงโทษ โดยหลักแล้วบิดามารดา หรือ ผู้ปกครองที่เลี้ยงดูหรือให้การดูแลเด็ก เป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมที่สุดที่จะอยู่ร่วมกับเด็ก เนื่องจากบุคคล ดังกล่าวช่วยให้เด็กเข้าใจคำถามของพนักงานสอบสวนได้ดียิ่งขึ้นและทำให้เด็กมีความกล้าที่จะถ่ายทอด ข้อเท็จจริงให้กับพนักงานสอบสวนผู้ทำการสอบปากคำ หรือในกรณีที่เด็กเร่ร่อนไม่มีบิดามารดา กฎหมายก็มิได้กำหนดชัดเจนว่าควรให้บุคคลใดเป็นบุคคลที่เด็กร้องขอ

ประเด็นปัญหาที่สี่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของพนักงานอัยการในการเข้าร่วมการสอบสวน การถาม ปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนใน สถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและ พนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น โดยกฎหมายเพียงแต่กำหนดให้มีพนักงานอัยการร่วม อยู่ด้วยในการถามปากคำเด็ก แต่มิได้กำหนดให้ชัดเจนว่าพนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่อย่างไรบ้าง ซึ่ง พนักงานอัยการอาจจะมีหน้าที่เพียงนั่งฟังการสอบปากคำของพนักงานสอบสวน หรือสามารถร่วมถามกับ พนักงานสอบสวน หรือมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลกระบวนการสอบปากคำเด็กหรือเป็นหัวหน้าการ สอบปากคำได้ด้วยหรือไม่ เนื่องจากพนักงานอัยการเปรียบเสมือนทนายความของแผ่นดินมีความรู้ความ

ชำนาญในเรื่องการสอบสวน การทำสำนวนความมากกว่าพนักงานสอบสวน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ครบถ้วน

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ปัญหาความคิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุก ซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ต้องร้องขอให้มိทิมสหวิชาชีพเข้าร่วมการสอบสวน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 133 ทวิ วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยเพิ่มฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและความผิดเกี่ยวกับหลักทรัพย์เป็นความผิดที่พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการเข้าร่วมการสอบปากคำเด็กด้วย โดยที่เด็กไม่ต้องร้องขอเหมือนกับ ความผิด 9 ฐานตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 133 ทวิ เนื่องจากคดียาเสพติดและคดีหลักทรัพย์เป็นคดีที่เด็กกระทำผิดมากที่สุด และเมื่อได้รับการปล่อยตัวก็จะกลับมาก่อทำผิดซ้ำอีก เพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กอย่างเต็มที่

แก้เป็น “ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการ ชุลมุนต่อสู้ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานลักทรัพย์ กรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติด การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนตัดในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอที่เป็นบิดา หรือมารดา หรือญาติผู้ปกครอง และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น”

2. ปัญหากรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควร ไม่อาจรอทีมสหวิชาชีพเข้าร่วมการสอบสวน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 133 ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำพร้อมกันได้ ให้พนักงานสอบสวนจัดให้คุณครูประจำชั้น หรืออาจารย์ที่ปรึกษาของเด็กคนนั้นเข้าร่วมการสอบสวนแทนสหวิชาชีพดังกล่าว แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรอบุคคลอื่นไว้ในสำนวนการสอบสวน และมีให้ถือว่าการถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กในกรณีดังกล่าวที่ได้กระทำไปแล้วไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด เนื่องจากคุณครูประจำชั้นหรืออาจารย์ที่ปรึกษาของเด็กเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดสนิทสนม รู้จักเด็กดีเสมือนกับพ่อแม่

แก้เป็น “ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควร ไม่อาจรอนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำพร้อมกันได้ ให้พนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กโดยมีคุณครูประจำชั้นหรืออาจารย์ที่ปรึกษาแทนสหวิชาชีพอื่นที่ไม่สามารถเข้าร่วม

ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุที่ไม่อาจรบกวนคนอื่นไว้ในสำนวนการสอบสวน และมีให้ถือว่าการถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กในกรณีดังกล่าวที่ได้กระทำไปแล้วไม่ชอบด้วยกฎหมาย”

3. ปัญหาบุคคลที่เด็กร้องขอให้เข้าร่วมการสอบสวน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้แก้บทบัญญัติมาตรา 133 ทวิ วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยกรณีเด็กอาศัยอยู่กับบิดามารดา ให้เฉพาะบิดาหรือมารดาเท่านั้น กรณีเด็กไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดามารดา อาศัยกับบุคคลอื่นที่เป็นปู่ย่าตายาย ลุงป้า น้าอา ให้เฉพาะผู้ปกครองเท่านั้น และกรณีเด็กเร่ร่อน ให้เฉพาะผู้นำชุมชน หรือผู้นำศาสนาเท่านั้นที่สามารถเป็นบุคคลที่เด็กร้องขอได้ตามมาตรา 133 ทวิ และอยู่ร่วมกับเด็กในระหว่างการสอบสวน เพราะเป็นบุคคลผู้ใกล้ชิดที่เด็กไว้วางใจและเป็นผู้ใหญ่ที่เด็กรักเคารพและรู้จักตัวเด็กมากที่สุด

แก้เป็น “ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการชุลมุนต่อสู้อ ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุกซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีร้องขอ การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนสำคัญในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอกรณีอยู่กับบิดามารดา ให้เป็นบิดาหรือมารดาเท่านั้น กรณีอาศัยอยู่กับบุคคลอื่นที่มีใจบิดามารดา ให้เป็นผู้ปกครอง และกรณีที่เป็นเด็กเร่ร่อน ให้เป็นผู้นำชุมชนหรือผู้นำศาสนาแล้วแต่กรณี และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น”

4. ปัญหาบทบาทหน้าที่ของพนักงานอัยการในการเข้าร่วมการสอบสวน ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 133 ทวิ วรรคหก เรื่องบทบาทหน้าที่ของพนักงานอัยการให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้พนักงานอัยการเป็นหัวหน้าชุดสอบสวน กระทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ทำหน้าที่ตรวจสอบและกำกับดูแลให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามขั้นตอนในการสอบปากคำเด็กให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้

แก้เป็น “ในการสอบสวนผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่เป็นหัวหน้าชุดสอบสวน กระทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ทำหน้าที่ตรวจสอบและกำกับดูแลให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามขั้นตอนในการสอบปากคำเด็กให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดไว้”

เอกสารอ้างอิง

คณิต ฌ นคร, กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 7 ฉบับปรับปรุงใหม่และแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมแผ่นซีดีรอม. (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549), หน้า 42-64.

จรัญ ภักดีธนากุล.สิทธิเด็กและการคุ้มครองทางกฎหมายกับกลุ่มมาเจสติก
ในกฎหมายเกี่ยวกับการสอบปากคำหรือคำให้การเด็กในชั้นสอบสวนหรือการ
สืบพยานเด็กในชั้น พิธีการของศาล.กรุงเทพฯมานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน
,2558.

สกุลยุษ หอพิบูลสุข. กระบวนการยุติธรรมทางอาญาสำหรับเด็กของประเทศ
ไทย.กรุงเทพฯมานคร : สำนักงานอัยการสูงสุด,2556.

วัชรินทร์ บึงแจกวิญญูสกุล. “มาตรฐานการปฏิบัติต่อเด็กที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำ
ผิดตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก.”วารสารดุลพินิจ สำนักงานศาลยุติธรรม.
กรุงเทพฯมานคร.2541.

ัชชัญญา ปันธุมจินดา. “ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กระหว่างการ
สอบสวน : ศึกษากรณีเด็กเป็นผู้ต้องหา.”สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีปทุม,2552.